

Glasilo „Slovenskega čebelarskega društva“
za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja 5. dan vsakega mesca in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: I. N. Babnik: Čebelarjevo leto. Oktober. — M. Ilumek: Podolžno in povprečno delo z ozirom na kranjski panj. — Anton Janša, slavni kranjski čebelar. (Dalje.) — Iv. Jurančič: Poročilo z 51. popotnega shoda in razstave avstrijskih, ogrskih in nemških čebelarjev v Ljubnem na Zgor. Štajerskem. — Urednik: Zlate čebele. — Dopisi. — Raznosterosti. — Bukovic. Poročilo o odborovih sejah. — Mala naznanila.

Udeležniki čebelarskega shoda v Ilirski Bistrici
dne 29. junija 1906.

Čebelarjevo leto.

Oktober.

I. N. Babnik.

Čebelarstvo smo končali,
nado le v slovo mu dali.

Zadnji veliki zasijaj življenja pred koncem jeseni.

Lesk travnikov in livad je minil, zadnje posamezne cvetlice se pripogibajo pred pihanjem jesenskega vetra. Narava bo kmalu izgubila svoje krasote in se pripravlja k počitku. Gozde lepša mali, bolešno bledovišnjevi cvet resja, na katerem brni semintja kaka čebelca. Še se zemlja brani smrti — v zadnjem pojemu — ne smrti, ampak spanju. Pa to ni več ona moč, kakor pred nekaj časom, ko so jo še krasile razkošnolepe cvetke v toplih solnčnih dneh. Še poizkuša svojo moč nekako koprneče, kakor poizkuša hrepeneče človeško srce v poznih letih se razveseliti, da bi se ne spominjalo, kako kmalu bo zatonilo življenje, in bo raz drevje odpadel list za listom. Neizrazljiva resignacija gre po naravi, ko sprevidi, da se mora udati in ji ni moč uteči določeni usodi. Vedno bolj se svetijo košata drevesa, ki so nam dajala poleti hladno senco. Mogočna debela nam kažejo le jambore; na njihovih vrhah se zibljejo zadnji listi. Rumenkasto in rdeče se sveti listje v bukovem gozdu; pa ko zapiha mrzli veter, strese listje raz drevje. Leno lazi hrošč v temnem mahu, ali išče zavetja v padlem, zvenenem listju . . .

Stopili smo v novo čebelarstvo leto. Ravno kar preminulo nam je zapustilo le neprijetne spomine, in menda ne bo nikdo zadovoljen z njim. Saj je bila povsod slaba letina. Ne samo iz naše ožje domovine, ampak iz cele Avstro-Ogrske in Nemčije smo čuli le jadicovanja. Nemški listi pišejo, da so čebelarji morali preskrbeti ljudstva z vso zalogo, če so jih hoteli kaj vzimiti, ker čebele niso nanosile prav ničesar. Pa ne samo končni uspeh je bil tako ničeven; treba je bilo pitati skoz celo leto, da jim niso čebele poginile lakote. Pitali so večinoma s sladkorjem; bojijo se, da čebele ne bodo zdrave in močne prestale zimo. Pri nas smo dobili veliko manj medu, kakor pretečeno leto in tudi rojev ni bilo veliko. Če bo še nekaj tako slabih letin, se bo marsikateremu čebelarstvu zamerilo tako, da bo opustil to panogo kmetijstva. Stališče imamo mi čebelarji res vedno težje, ker nam daje pravilno čebelarjenje veliko dela, zamude dragocenega časa in tudi dokaj neprijetnosti. Razun tega so pa slabe letine, v katerih čebele še zase ne nanese dovolj medu. September je imel precej solnčnih, a mrzlih dni, da čebele tudi ta mesec na ajdi niso dobile zadostne hrane. Vedno je brila burja in danes, 30. septembra, ni prenehala. Dnevni listi so prinesli vest, da že od l. 1775. ni bilo tako mrzlega septembra, kakor je bil letošnji. Ne morem preiskovati istinitosti tega poročila, navedem le, kar se je pisalo in kar utegne zanimati tudi čebelarje. Mrzlim nočem so sledili hladni dnevi. Viri nektarja so bili skoro suhi, le semintja je prinesla kaka čebelca obnožino. S tem pa čebelarstvo ni dosti pomagano.

Čebelar, ki je vestno pregledal in pretehtal svojal judstva, se bo prepričal, da ima malo ljudstev, ki bi bila zmožna prezimiti. Saj v našem kraju je, žal, tako. Oče Gulba, čebelar stare korenine tam pod Toškim čelom, pravijo, da od čebel še nikdar niso imeli dobička. Gulbova mati dobijo le vsake svete čase malo medu za potice. Povabila sta naju — soprogo in mene — na žegnanje v mescu avgustu, in glej čudo, postregla sta nama z medeno potico. Razmotrival sem, kaj je napotilo očeta Gulba, da so dali skrbno shranjeni med še pred letošnjim trganjem v tako potratni namen. Prišel sem do mnenja, da so se z radodarnostjo hoteli prikupiti sv. Ambrožu, ki naj bi nam izprosil izdatno ajdovo pašo. Pa zmotili so se dobri očka, kakor nam je pokazal končni uspeh letošnjega čebelarjenja.

Kdor se je ravnal po prejšnjih navodilih, je že opravil in spravil svoje čebele v zaželjeni mir. Če bo v oktobru kaj gorkih dni, se sumljivi panji lahko še pregledajo, vendar moramo paziti, da stavimo satnike v prejšnjem redu nazaj. Odstranimo vse nepotrebne satnike, potisnimo do zadnjega slamnato blazino, prostor med panji pa zamašimo z mehko otavo. Če smo vse to storili, prepustimo z lahkim srcem svoje ljubljenske mrzli zimi, in naj tudi tuli okrog čebelnjaka huda burja, ne strašimo se je, saj imamo čebelce dobro zavarovane.

Glede panjev moram konstatirati, da so se izmed vseh vrst nemški panji najbolj obnesli. Z natančno narejenimi gerstungovci se dela, kakor bi se igralo. Nanesle so čebele teh panjev v letošnji slabi letini toliko medu, da bodo dobro prezimile. Če se pomisli, da imam v svojih čebelnjakih panji 8 različnih mer, je to dejstvo jako častno za panje te vrste. Jaz sem gotovo za enovrstne panje, imam pa toliko vrst, ker sem jih kupil s čebelami vred in sem zaradi tega prisiljen imeti tako zbirko panjev. Spomladi bom tudi poročal v katerih panjih bodo čebele bolje prezimile. V to svrho sem napisal na panji natančno vsebino medu in čebel, da mi bo mogoče podati čebelarjem gotova dejstva. Pa le večletni poizkusi nas bodo docela prepričali, v katerih panjih je čebelarjenje najuspešnejše. Eno- ali dveletni poizkusi nikakor ne zadostujejo.

Vsled slabe letine bo zanesljiv pitanec primanjkoval in se bo moral drago plačevati. Zato naj ga vsak čebelar, ki je bil tako srečen, da je imela njegova stiskalnica ali točilo kaj opravila, dobro shrani in naj ga ne da poceni. Spomladi bo še dobro došel. Rabil ga bo sam ali pa koval iz njega kronice. Žal, da je še toliko čebelarjev, ki prodajo takoj po ajdovi paši panji po 70 h *kg* in to trgovcem z medom. O tem se je že mnogo pisalo in govorilo, a dosedaj je bilo vse zaman in ne vemo, v katerem stoletju se bo predrugačilo. Hotel sem kupiti od znanega čebelarja čebele po teži, na vago. Plačal bi mu jih po 74 h *kg*. Čakal sem zaman, čebelarja ni bilo. Ko ga nekoč srečam, ga vprašam, kaj je s čebelami. „Peljal sem jih raje k Dolencu, ker dobim tam prazne panji takoj nazaj, pri vas moram pa na panje čakati, ker čebel ne žvepljate.“ Takih in enakih originalov je več v naših vrstah.

Podolžno in povprečno delo z ozirom na kranjski panj.

M. Humeč.

Prvotna čebelna stanovanja v naravi so bila in so še votla drevesa, in sicer ali pokonci stoječa debela, ali pa vodoravne veje. V obeh si čebele delajo satje več ali manj prikladno njihovi naravi. V votlinah, ki se razprostirajo na visokost, le malo na širokost in globokost, stavijo satje najrajši tako, da stoje posamezni satovi vsporedno z izletalnico. Tako delo imenujemo povprečno ali gorko delo. V votlih vodoravnih vejah pa stoje satovi navadno podolžno proti izletalnici, tako da prihaja vnanji zrak skozi izletalnice naravnost v ulice med satove. To je pa podolžno ali mrzlo delo. Seveda se nahajajo v tem oziru tudi izjeme, da se najdejo pokončne votline z mrzlim delom in poševne ali vodoravne z gorkim delom. Vendar kljub temu lahko trdimo z vso odločnostjo, da se čebelni naravi in njenemu razvoju najbolj prilega v pokončnih votlinah gorko, v vodoravnih pa mrzlo delo.

Skoraj vsa čebelna stanovanja, ki so sedaj v rabi, so posneta po omenjenih izvirnih stanovanjih iz narave. Ako so panji bolj visoki kot široki in globoki, jih imenujemo stojake ali pokončne panji, ako so pa bolj globoki kot visoki in široki, so ležaki ali podolžni panji.

V vsakem stojaku nakopičijo čebele med nad ležiščem (vališčem), v ležaku pa nahajamo zalogo medu zadaj za ležiščem.

V obeh slučajih je ležišče neposredno za izletalnico.

Ker nas v tem slučaju stojaki ne zanimajo, obrnimo se nekoliko k ležakom s posebnim ozirom na naš izvirni kranjski panj in na sorodne mu panje s premakljivim delom.

Dokazati hočemo, da se da v izvirnem kranjskem panju z gotovim uspehom čebelariti le tedaj, ako ima podolžno (mrzlo) delo in da so vsi dzierzonzirani kranjski panji popolnoma neprikladni čebelni naravi (vsaj v naših mrzlih pokrajinah).

Naš kranjski panj je vzor ležaka. Globok je namreč 4 — 5 krat tako kot visok in 2 — 3 krat tako kot je širok. Po pravilu, ki smo ga omenili zgoraj, mora imeti kranjski panj mrzlo t. j. podolžno delo, ako hočemo, da se čebele v njem dobro razvijajo in posebno ako hočemo, da dobro prezimijo.

Mislimo si naš panj napolnjen s povprečnim delom (satjem), ki je zgoraj in ob obeh straneh pritrjeno k panju. Kakor že povedano, nakopičijo čebele med v zadnjem koncu panj, in če je bila še tako dobra jesenska paša, ostane spredaj tik za izletalnico nekoliko deloma ali popolnoma praznih satov. Na tistih praznih satovih se čebele stisnejo v zimsko gnezdo. Ko použijejo med nad in okrog sebe, treba je pomakniti se za več satov dalje proti sredini panj. Dokler ni hudega mraza v pozni jeseni ali začetkom zime, čebele sicer s težavo, vendar brez občutne izgube pridejo do medu. Ko pa pritisne hud mraz, posebno v januarju in februarju in zopet poide zaloga

medu, ki je v neposredni bližini, takrat nikakor ni mogoče, da bi se čebelna gruča ali vsaj en del od nje preril skoz ozko špranjo na dnu panjů, ker vse čebele, ki se ločijo od skupnega gnezda, takoj otrpnejo. Tako se zgodi, da najmočnejša ljudstva na gorkem delu, poleg medů žalostno gladu poginejo. Še veliko neugodnejše so razmere, ako je bila jesenska paša slaba. Tedaj so posamezni satovi le deloma napolnjeni z medom in čebelno ljudstvo bi se moralo še hitreje pomikati od sprednjega konca proti zadnjemu. Ako nastopijo po zimi večkrat južni gorki vetrovi zajedno s solnčnim vremenom, je to sreča za opisane panji s povprečnim delom, ker se čebele ob takih dneh lahko pomaknejo brez posebne škode za več satov dalje, oziroma si lahko nanesejo iz oddaljenih satov medu v obližje gnezda. A take zime so pač le izjeme, s katerimi ni da bi računali.

Kako vse drugače je to v panjih s podolžnim delom! Tudi tu je nakopičena večina medu v ozadju panjů. Tudi na podolžnem delu si naredijo čebele praviloma zimsko gnezdo pri izletalnici na kolikor možno praznih satovih. Od tam se pa potem brez vsake težave pomika cela čebelna gruča po ulicah med satovi dalje proti sredini in zadnjemu koncu panjů, tako da ostanejo čebele med seboj v trdni in tesni zvezi. Najhujši in trajen mraz jih ne more ovirati, da bi ne dosegle medu. Prvotna oblika gnezda se prav nič ne spremeni, dasi se je gruča v teku zime pomaknila od izletalnice daleč proti zadnjemu koncu. Nikogar naj ne straši beseda „mrzlo“ delo, češ da je v panju s podolžnim satjem bolj mrzlo kot v panju s povprečnim delom. To so pač besede, ki so posnete po nemških izrazih, in ni da bi se tolmačile doslovno. Glede gorkote je v obeh slučajih tako majhen razloček, da sploh ne pride v poštev. Najhujše zime so prebili podolžni panji tako dobro, da niti po 10 čebel ni bilo mrtvih, medtem ko so ljudstva na povprečnem delu poleg obilnega medu deloma ali popolnoma zamrla. Čebele vzdržujejo v panju (bodisi kakoršenkoli) primerno gorkoto tudi pri najhujšem mrazu, ako so primerno zavarovane in ako morejo do medu. Nič jih pa ne reši žalostne smrti, ako ob hudom mrazu zmanjka v bližini medu in so povprečni izpraznjeni satovi na potu, da se čebele ne morejo pomakniti dalje.

Pa še druge prednosti imajo panji s podolžnim delom nasproti onim s povprečnim. Za sedaj naj te prednosti samo naštejemo, ob drugi priliki pa hočem to tudi dokazati. Ležaki (izvirni kranjski panji) s podolžnim satjem razvijajo se spomladi nerazmerno bolje kot oni s povprečnim satjem, o čemer se je dejansko lahko že prepričal vsak čebelar, ki je imel v čebelnjaku obe vrsti panjev. Naravna posledica temu je, da taki panji preje rojijo, dajo večje roje in si po rojenju zopet hitreje opomorejo. Neovržna resnica je tudi, da so panji s podolžnim delom vedno bolj medeni kot oni s povprečnim tiste velikosti in vsebine. Kdor hoče pridelati mnogo in lepega medu v satju, more to doseči le v velikih ležakih s podolžnim satjem.

Te prednosti podolžnega dela so menda najprej spoznali Amerikanci; zato je pa tudi njihova čebeloreja na vrhuncu, posebno kar se tiče pridelovanja medů v satju. Za njimi so se poprijeli tega načina Francozi in Švicarji

(Sträuli), ki dandanes niti ne marajo slišati več o kakem drugačnem panju kot s podolžnim delom.

Poglejmo končno še vse takozvane dzierzonzirane kranjske panji. Vsi imajo satovje na satnikih ali v okvirjih tako postavljeno, da stoji vsporedno z izletalnico — imajo torej gorko delo. Kar smo povedali o navadnem kranjskem panju z nepremakljivim delom, velja v toliki ali celo v večji meri o kranjcih s premakljivim satjem. V najmilejših zimah je prezimovanje takih panjev težavno in se konča navadno z grižo in mnogimi izgubami. V hudih in dolgo trajajočih zimah imamo pa navadno opraviti z mrličii.

Sicer nam pa tudi spomladi in poleti ta vrsta panjev ne dela posebnega veselja. Prirejani so pač čebelnemu življu tako neprikladno, da ni misliti na kak uspeh ne v tem ne v onem oziru, in to vse radi povprečnega dela.

Anton Janša

slavni kranjski čebelar.

(Dalje.)

Kedaj in kde je umrl, tega nam ni natanko povedal Linhart, ni Šafařík¹ (oziroma M. Čop), ni J. Kukuljevič, niti kdo izmed drugih pisateljev, kateri so pisali kaj o tem znamenitem moži. Dr. Wurzbach (n. n. m.) ugibal je prvi, da ga je smrt zasačila „okoli l. 1775“. Tako čitaš tudi v K. Estreicherja „Bibliografiji poljski“, II. p. 202 (Kraków, 1874).

Želeč dognati to stvar do konca, upotim se v dunajskega mestnega magistrata pismarnico ter najdem naposled v smrtnih zapisnikih (*Todtenprotokolle*) zapisano, da je „umrl g. Anton Janscha, neoženjen, c. kr. čebelarski učitelj v c. kr. Avgartnu, 13. septembra² 1773 (na Dunaji) v Leopoldovem mestu (*Leopoldstadt*) šte. 77 za vročinsko boleznijo, 38 (prav: 39!) let star, ob polu štirih popoldne“. Od kod je bil pokojnik doma, ni zapisano v onem zapisniku. (Nr. 101, lit. J, fol. 8).

Napravil sem se pa tudi še k dunajskemu deželnemu sodišču v staro pismarnico, ne bi li našel ondi ostalinskega spisa (*Verlassenschaftsact*) po Antonu Janši. Po dolgem brezuspešnem iskanji posreči se mi naposled res, da zasledim s prijateljevo pomočjo zaželeni ostalinski spis — rekel bi slučajno ali po nevedoma — pod čudnim znakom: „*Obersthofmarschall-Amts-Pressburger Akten. Nr. 26/1773, lit. J.*“ Nisem si mogel misliti, kako in zakaj je zalegel ta spis med ogerske ostalinske spise. Ves volk nanj, začnem ga (po višji privolitvi) drugi dan naglo čitati, in to najprej prvo polo, ki ima v sebi zapečatno poročilo (*Spörr-Relation*).

¹ Geschichte der südslavischen Literatur, Prag, 1864, I. 94—95.

² »Wienerisches Diarium« l. 1773 ga ima pogrešno med umrlimi pod 14. septembrom (Herbstmonat).

„O. H. M.¹ Praes. 18. Sept. 1773.“

„Durchleuchtig Hochgeborner Reichsfürst, Gnädigster Herr O. H. M.^{1a}“

„Demnach ersthin der Herr Anton Janscha KK. Bienenlehrer ab intestato ledigen Standts in Augarten in der Leopoldstadt Nr. 77 verstorben, seine Frau Mutter Lucia Janschin und eine verheurathete Schwester Apolonia Geüdisin² in Gran (sic!), dann zwei majorennne Brüder als Lorenz und Valentin Janscha alhier hinterlassen. Als haben wir³ den 15. 7bris diss Jahres J. D. Spörr⁴ auf einen harten aufsatz-Kasten (worinnen Kleider befindlich) in gegenwarth seines Bruders Valentin angelegt.“ Razumel sem zdaj, zakaj se nahaja ta spis med ogerskimi ostalinskimi spisi. Mislili so si namreč dvorski uradniki v poznejši dobi, izbiraje take spise in predavaje jih deželnemu sodišču, pri lastnem imenu „Gran“⁵ (namesto „Krain“) brez dvojbe ogersko mesto Gran (Ostrogon).

Dasi rojstveni kraj ni imenovan v vsem spisu, dognano je zdaj vendar, da so bili Anton, Valentin in Lovro pravi bratje; ovrženo je tedaj mnenje Wurzbachovo, da sta bila Lovro in Valentin sinovca ali pa sina Antonu.

Po ostalinskem popisu zapustil je Janša vsega imetka (z gotovino vred) 1747 gold. Čebelnih panjev s pripravo vred našlo se je 194; cenili so jih 1358 gold.; nadalje 12 slik (*gemahlene Bilder*), ki so jih cenili vse skupaj samo 24 gold. (povedano pa ni, kakove so bile ali kaj so predočevale, niti kdo jih je slikal; najbrže Janša sam). V posebnem zaboji našlo se je tudi več zriskov in bakrorezov, vrednih 15 gold. (po tedanji ceni). Da vrli Janša, dasi je bil slikar in c. kr. čebelarski učitelj, ni hotel na Dunaji zatajiti svojega kmetskega stanu, pričajo nam s prostim pohišjem in drugimi rečmi vred tudi dvoje zapisane „irhaste hlaste“ (hlače).

Nehote sem se pa domislil Kopitarjeve neprilike s prihranjeno gotovino,⁶ čitaje dalje v popisu, da je bil po Valentinovi izpovedbi pokojnemu bratu Antonu 900 gold. dolžan imeniten in plemenit gospod, dvorski svétnik (plem. Gr . . . r), da je pa ta gospod, ker se ni našlo v ostalini nikako dolžno pismo, utajil ves dolg. In uprav zato, ker ni bilo móči najti nikakega pisma, niso se boteli pokojnikovi dediči pravdati s takim gospodom.

Oglasila⁷ sta se za dedino po zakonu pogojno pri najvišjem dvorskem poveljstvu 17. novembra 1773 oba brata, lastnoročno podpisana, in to „Valentin Janscha“ v svojem, matere Lucije in obeh sester (Polone in Neže) imenu, „Lorenz Janscha“ pa v svojem imenu, vsak s svojim pečatom, a brez kakega značaja. (Valentin je bil ondaj navršil uže 25, Lovro pa 24 let.)

Vsled tega so prisodili in 30. marcija 1774 tudi izročili navedenim dedičem vso ostalino, t. j. po plačanih troških i. t. d. ostanek, vreden (z gotovino vred) 1595 gold. — Dasi pa Anton Janša ni doživel veselja, da bi

¹ O. H. M. (Oberst-Hof-Marschallamt), t. j. najvišje dvorsko poveljstvo.

² V drugih spisih se imenuje še jedna sestra »Agnes« (Neža).

³ Namreč »Spörrs-Commissarien« (Sperr-Commissäre).

⁴ Juridictions-Sperre.

⁵ Po sluhu zapisano po dunajski govorici: »Graner« ali »Kraner« (Krainer).

⁶ Čitaj v »Kopitarjevi spomenici« (1880) na str. 18.

⁷ Janša je bil menda na naglem brez oporoke umrl.

bil videl med svetom tudi svoj drugi umotvor, vendar to dragoceno delo ni prišlo pod zlo. Našel se je na srečo ves nemški rokopis in dve leti po pisateljevi smrti ugledal beli dan pod naslovom:

Des Anton Janscha sel. schr. erfahrenen Bienenwirthes und K. K. Lehrers der Bienenzucht zu Wien, hinterlassene vollständige Lehre von der Bienenzucht. Herausgegeben und verlegt von dessen Nachfolger in seinem Lehramte Jos. Münzberg.¹ Wien, gedruckt mit von Ghelenschen Schriften 1775. m. 8°, 204 str., §§ 1—214.

Zadaj je dodanih sedem lepih bakroreznih razkaznic (*Tafeln*), ki nam kažejo podobo satovja s tremi raznoličnimi čebelami in še več drugih podob čebelarске priprave z njenimi deli vred. Posebnega spomina je vredna druga razkaznica, ki nam predočuje narisane take panje, kakeršne je rabil A. Janša sam, pa tudi navadne kranjske (lesene) panje. Dalje vidiš tudi dva cela čebelnjaka različne velikosti, voz za prevažanje čebel in še več mičnih podob čebelarskega orodja in posodja.

Tudi ta knjiga je jako redka; menda jedino te (prve) izdaje hrani dvorska knjižnica dunajska, zaznamovano z znakom: *44. W. 88.

Prezanimljivo in iz več uzrokov prevažno je založnikovo, oziroma izdateljevo predvestje (*Vorbericht*); zato si ne morem kaj, da ne bi priobčil č. čitateljem obilnega kosa njegove vsebine.

Po založnikovih mislih ne potrebuje ta naučna knjiga o čebelarstvu glede na pisatelja in vsebinsko (znotranjo) vrednost nikake priporoke, ni zagovora, niti hvale, zato ker si je pokojni A. Janša še za živih dnij s svojimi zaslugami, zlasti pa z „Razpravo o čebelnih rojih“ udobil toliko pohvale, da mu bodo marljivi čebelarji hvaležni za njegovo rokopisno ostalino, takega moža dostojno volilo (*ein würdiges Vermächtnis*). Zato si založnik šteje v veliko čast, da je te spise za občno rabo razglasil na svoje troške in po svojih mislih jako ustregel vsem čebelarjem.

Dalje nam priobčuje te knjige izdatelj, da se je blagovoljna hvala, ki so jo peli oni prvi knjižici Janševi o čebelnih rojih mahom iz početka, razlegala potler sploh tako, da je vse želelo dobiti od Antona Janše ves navod ali nauk o čebelarstvu.

Naj govori dalje gospod založnik sam!

„Da bi ugodil tej želji, njemu (t. j. pisatelju) tako častni, zamislil je pisatelj (Janša) to naučno knjigo ter ni zabil po svojem načrtu nijedne stvari, katera je bila posebnega razpravljanja vredna. Da, kedar je bilo treba, narisal je pisatelj takih stvari sam s spretno roko po pravih (*nach ihrer Natur*) ter jih pridel izvirnemu spisu v bodoči namen. A umrl je, ko ga je bila baš volja, to priljubljeno si knjigo natisniti dati.

„Izročam jo zdaj po istem načrtu urejeno in spisano, kakor jo je spisal pokojni Janša sam (*aus der Feder des seligen Janscha geflossen*) in kakeršna je meni, nasledniku njegovemu, dospela v roke. Oni, kateri so kedaj slišali

¹ Münzberg je dobil rokopis, ki je najbrže ležal v onem zaboji z zriski in bakrorezi, brez dvojbe od bratov pokojnikovih.

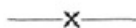
tega izkusnega moža, kako je učil na besede, ali pa čitali kaj v njegovih spisih, spoznajo pravega pisatelja pri tej priči. — rekel bi — po kovu, ter se uverijo, da se ni podmévalo tuje blago.“

Zagovarjaje še našega pisatelja zaradi njegove posebne (nemške) pisave, rekši, ker Janša ni bil učenjak v svojem znanstvu, pa toliko veči izvrstnik (*ein desto vollkommenerer Meister*), prepušča založnik — izdatelj naposled vse drugo razumnega čitatelja razsodbi ter si je v nadi, da bode ta razsodba zaslugam pokojnikovim ugodna in v prihodnje še bolj „potrjevala“ slavo, katero si je pisatelj še za živih dni pridobil s korenitim znanjem o čebelarstvu.

Podpisal se je izdatelj pod svojim znamenitim predvestjem: *Jos. Münzberg, K. K. Lehrer der Bienenzucht.*

Ta Münzbergova dunajska izdava l. 1775, izšla dve leti po Janševi smrti, je izvestno prva izdava te znamenite knjige.¹

(Dalje prihodnjič.)

Poročilo z 51. popotnega shoda in razstave avstrijskih, ogrskih in nemških čebelarjev

od 12. do 17. avgusta t. l. v Ljubnem na Zgor. Štajerskem.

Iv. Jurančič.

(Konec.)

Drugi dan (13. avgusta) ob $\frac{1}{2}$ 9. uri so se pričela predavanja. Otvoril je predsednik popotnih shodov za Avstrijo, dr. P. A. vit. Beck Mannagetta, sekcijski šef v trgovinskem ministrstvu. Znan je starejim čebelarjem že iz „Slov. čebelarja in sadjerejca“. Jako blag in fin mož je to; najbrž je sorodnik ministra Becka. Iz posameznih govorov omenimo samo glavne točke; vršili so se naslednje:

1. Schenk iz Brazilije: Čebelarke razmere v Braziliji. Omenil je, da imajo čebele tam 10 mesecev glavno pašo. Pa tudi ondi so težave in ovire, ki skrbijo, da drevesa ne prirastejo v nebesa. O prihodu Schenkovem (pred kakimi 12 leti) je bilo premakljivo satovje tam še malo znano.

¹ Uže gori navedeni uradni spis (broj 367, 14. aprila 1775, IV. G. 7. »Bienenzucht«) poroča nam, da se je po najvišjem povelji po šest izvodov te knjige poslalo maja meseca 1775 poglavarstvu češkemu, štajerskemu in tirolskemu, deželnemu glavarstvu kranjskemu, koroškemu in goriškemu, kraljevemu uradu v Sileziji in dolenjeavstrijski deželni upravi. Kajti določivši Janševemu nasledniku Jos. Münzbergu plačo 400 gold. na leto in ukazavši svoji dolenjeavstrijski vladi, naj se po »vzgladu prve čebelarke šole dunajske« napravi v katerikoli deželi druga, tretja... šola, dodaje cesarica te spomina vredne besede: »Ker je pa (sedanj) prvi čebelarski učitelj tu na Dunaji iz rokopisne ostaline znanega pokojnega Janše izdal splošen, tukaj po izkušnji potrjen pouk o čebelarstvu, poslalo se je dolenjeavstrijski vladi po šest izvodov v najboljšo porabo.«

² To je tretje izmed znanih izdaj.

2. Alfonsus, Dunaj: Zanimive novice na polju čebelarstva. a) Parthenogenesis (deviška rodovitost matice) se je vnovič potrdila; krivi nauk Dicklov, da čebele določajo spol, ne pa matica, se je ovrgel. b) Čebele oprašijo in požlahtnijo cvetje, oziroma sadeže. Neki vrtnar je to dokazal, ko je dve žlahtni vrsti jagod blizo skupaj nasadil ter jih pustil čebelam oprašiti. Ko je dobil seme iz dotičnega sadu, so se pojavile na naslednjem sadu dobre lastnosti obeh prvotnih vrst.

3. Fink, Bavarsko: Določitev izraza „med“. V prometu, oziroma prodaji se sme „med“ imenovati le tista tvarina, ki je v resnici med. Med je pridelek, katerega čebele v naravi na rastlinah nabirajo in v satovje spravljajo, kjer mora dozoreti. Nobena umetna ali druga tvarina se ne sme označevati kot „med“, tudi ne v zvezi z drugimi besedami, oziroma pridevki ali pojasnili.

4. Meyer, Nemčija: O težavah in zaprekah pri razpečavanju medu, ki jih v Nemčiji povzroča zlasti ponarejen med.

5. Dr. Stadler: Razpravlja večinoma znane reči o gnilobi; povdarja, naj se ne upiramo uničiti bolno ljudstvo, ko se jih je, in se še v panjih z nepremakljivim satovjem toliko zdravih pomori.

6. Günther ml., Turingija: Povdarja, da mora biti v panju vedno dovolj medu in cvetnega prahu, ako hočemo, da se ljudstvo dobro razvija.

Nadaljevanje prihodnjega dne (14. avgusta) ob $\frac{1}{2}$ 9. uri:

7. Günther st., Turingija: Dokazuje, da so iz čebelne zalege izrejene matične celice enake vrednosti z onimi, v katere je matica jajce položila. — Pechaček z Dunaja pripomni: Matične celice, ki so se nastavile na stareje črvičke, naj se uničijo, sicer se iz teh najprej matice izvalijo ter nam one boljše pomorijo.

8. Major Druckenbrod, Peggau, Štaj.: Kaže, kako se po dva sata, zgornji in spodnji skleneta (že davno znana reč). — Muck z Dunaja pojasni celo stvar ter izjavi, da je on to uporabljal že pred mnogimi leti in še na boljši način.

9. Wohlrab, Niž. Avstr.: Govori obširno o carini na med in vosek raznih dežel in držav ter dokaže, da se vsled visoke carine zlasti izvoz medu vedno bolj ovira.

10. Marcinkow, Galicija: a) Pravi, da ne pozna slabih nasledkov jelovega medu, dasi stanuje kot c. kr. nadgozdar v takih gozdih. b) Razpravlja znane reči o umetnih rojih. c) Novi način zdravljenja trotničnih panjev; trotovec se namreč prestavi, t. j. zamenja s kakim močnim normalnim panjem.

11. Zborovanje:

a) Prihodnji popotni shod z razstavo v l. 1907 se določi v Frankobrodu ob M., v l. 1908 pa v Sereth v Bukovini.

b) Volitev odbora popotnih shodov za novo dobo: Volijo se večinoma dosedanji.

12. Hoffmann, Bavarsko: Dzierzonov dvojak; povdarja, da se ta panj prilagodi vsakojakim krajevnim razmeram, zahteva malo orodja, dobro

prezimi, ima žrela daleč narazen, zavzame malo prostora itd. Konča blagotno, da nas vsak panj s premakljivim satovjem spominja na velemoža in svoječasnega svetovnega mojstra Dzierzona. Dokler bomo videli pred seboj panji s premakljivim delom, naj bi Dzierzona visoko spoštovali ter se ga hvaležno spominjali!

13. Kalista, Zg. Štaj.: Opiše nekega novega čebelnega škodljivca: Dasybogon Tentonus (Steifbart, Wolfsliege).

14. Günther st., Turingija: Omenja nekatere zmote v čebelarški teoriji in praksi.

15. Scholz, Nemčija: Umna uporaba rojev. Kdor ne mara sprejeti veliko rojev, naj usadi prvega v vališče, drugega pa v medišče tistega panja. Ko se drugčeva matica oplemeni, se odvzame stara prveva, ter se roja združita; na ta način se izkoristita oba, da naredita precej satovja.

Ker so nekateri naznanjeni govorniki izostali, se zborovanje zaključilo.

Nekateri govori so se z navdušenjem sprejeli ter splošno odobraval. drugi so zbudili živahno debato, zopet drugi so pa mirno hladnokrvno končali. Tudi med zborovanjem se je pokazalo, da se nam večkrat ponudi „stara juha v novi skledi“, ali da hoče maloizkušen novinec prezgodaj druge učiti, ali da se govori samo z namenom, da bi se pokazal pred občinstvom. Ako hočeš druge učiti, moraš sam prej podučen biti!

Predavanjem je sledil slavnostni obed, katerega se je udeležilo okoli 200 oseb. Kvalitativno in kvantitativno je bil sicer dovoljen, pa tudi dovolj drag; no, pa kaj hočemo, vsem se ne more ustreči, saj je še godba igrala zraven, da se je nadomestilo, ako je kdo česa pogrešal. Najprej so se vršile običajne napitnice, za tem pa razne druge. Mislim, da je marsikoga neprijetno zadelo, ko se je nazdravilo našemu svetlemu cesarju, je godba zaigrala himno in proti koncu kitice so nekateri začeli zraven peti; ko pa se je nazdravilo nemškemu cesarju (zastopana je bila Avstrija, Ogrska in Nemčija), je pelo skoraj vse iz polnega grla! Avstrija, tolažljivo!? Zvesto!? Patrijotizem!?

Popoldne dne 13. avgusta smo se podali nekoliko po ovinkih čez hribe v Göss, kjer smo si ogledali veliko, dobro urejeno pivovarno. Pokusili smo takoj pridelek; bil je prav dober, tem boljši, ker je bil jako po ceni (gratis). Proti večeru smo se zbrali v pivovarniški gostilni, kjer nam je bil med prijaznimi pogovori in godbo prav kratek čas, dokler se nismo vrnili v mesto poiskati svojega stanovanja.

Popoldne dne 14. avgusta ob 5. uri je bila razdelitev daril, katera smo gotovo vsi razstavljavci z največjim zanimanjem in radovednostjo prav težko pričakovali. Žal, da se ta dan ni mogla dovršiti, ker nas je prehitela noč. Pri tem je bil marsikdo iznenaden; ta prijetno, drugi neprijetno, ker si je obetal, da dobi bogve kaj, pa je dobil le malenkost ali — nič! Ah, to je hudo!

Splošno se mora o razstavi, nje prireditvi in celi izvršitvi shoda izreči jako ugodna sodba. Kolikor mi je znano so bili nemara vsi slovenski razstavljavci odlikovani, nekateri še prav imenitno.

Vseh razstavljalcev je bilo 270; od teh iz Štajerske 151, Kranjske 6, Koroške 18, Češke 4, Istre 1, Bosne 1. — Druge dežele nas manj zanimajo.

Vseh slovenskih razstavljalcev je bilo 8, in sicer so dobili:

Kranjsko:

1. Tvrška M. Ambrožič srebrno državno svetinjo; srebrno društveno svetinjo; bronasto svetinjo.
2. Žnideršič Anton srebrno državno svetinjo.
3. Jeglič Egidij srebrno državno svetinjo.
4. Strgar Ivan srebrno svetinjo; bronasto svetinjo; 10 kron.

Koroško:

5. Pustnik Gregor srebrno svetinjo.

Štajersko:

6. Kurbus Tomaž srebrno društveno svetinjo.
7. Peitler Jožef bronasto državno svetinjo; stiskalnico za um. satovje.
8. Jurančič Ivan srebrno državno svetinjo od ogr. poljed. ministrstva; veliko srebrno svetinjo od moravske kmetijske družbe; 20 kron.

Vsa dosedanja poročila so bila pomanjkljiva, zato je mogoče, da se je še kdo izpustil, kar pa naj blagovoli sam naznaniti uredništvu.

Kolikor sem mogel poizvedeti, se je osebno udeležilo shoda 14 Slovencev. Vedno nas je bila lepa družbica, ter smo se dobro, prav po domače imeli.

K vsem dozdej navedenim ugodnostim je še pripomoglo to, da je Ljubno krasno mestoce s približno 13.000 prebivalci v lepi Murški dolini. Od treh strani ga objema bistra Mura; na vse strani živahen promet, jako razvita obrtnija, zlasti rudarstvo, tovarne za železo itd. V mestu so ulice vse lepe in ravne, hiše krasne nove in prenovljene, vodovod, električna razsvetljava itd., sploh vse novodobno, velikomestno.

Vse nam je dopadalo, vendar smo komaj čakali, da se podamo zopet proti domu. Med drugim je tudi „finančni minister“ vložil ponižno prošnjo, naj se ga premesti bolj v južne kraje, ker se tukaj njegove moči preveč uporabljajo, in sicer z dostavkom, da se čuti, ako se mu ne ugodí, primorane ga ob drugi priliki se dostojno maščevati. — V sredo dne 15. avgusta je torej izginil jeden za drugim in popoldne ni bilo nobenega Slovenca več góri. S prijetnimi spomini smo se veseli vračali. Če nam v tujini še tako ugaja, se ne moremo zoperstavljeti misli: „Ah zlati dom...!“

—x—

„Zlate čebele“.

Urednik

Avstr.-ogrski konzulat v Filadelfiji je kupil za dunajsko čebelarsko šolo štiri izbrane zlatorumene matice, ki niso drugega ko mešane potomke od Frank Bentona tja vpeljanih ciprijank in italijank. Eno teh matic z nekoliko

njenega zaroda je bilo videti na čebelarški razstavi v Ljubnem v avgustu t. l., a še na razstavi so jo čebele umorile.

Ena je torej dobro proč, kar se naj zgodi, čim prej tem bolje, tudi z drugimi tremi, zakaj prav gotovo bi se jim pela nezasluženo tako visoka pesem hvale, da bi preupila zasluženo hvalo našega čebelnega plemena. Sam Frank Benton, ta merodajni velemož čebelarstva, je trdil, da je ni na svetu boljše pasme ko je kranjska čebela ali sama na sebi, čista, ali križana s kavkaško pasmo.

Za „zlató čebelo“ so krstili Amerikanci v reklamno svrho to križano zmes, ne zasluži pa tega imena niti po barvi, ker je pretemne in bolj bakrene barve. Za Amerikance in druge špekulante bo „zlata čebela“ res zlata, ker jo menijo vsled kričeče reklame prodajati za zlat denar, po dobri lastnosti pa nikdar ne bo zaslužila tega imena. Če čiste ciprijanke in italijanke ne dosežejo dobrih lastnosti kranjic, kako bo li zmes teh dveh slabših pasmi dosegla ali celo prekosila našo čebelo. Naša pa naša, ta je po svoji pridnosti zlata. Tega so se lahko prepričali na Dunaju, ko je odstopilo naše društvo pred tremi leti čebelarški šoli večino razstavljenih kranjskih čebel. Samo naše čebele so bile poceni; za bagatelo so jih dobili, ker ni kazalo čebel še nazaj jemati na mučeniško pot po železnici. So vsaj z njimi in njihovimi roji napolnili svoje čebelnjake, kjer so prej zevale široke vrzeli.

Če podariš komu najlepše vzgojeno drevo, ali ga mu daš za slepo ceno, se ti gospodar ne bo zmenil zanj; še usadil ga bo tako zanikrno, da mu ga vrže prvi vihar ali polomi sneg. Da bi ga privezal h kolu, mu sploh kaj postregel, tega mu niti na misel ne pride, zakaj škoda je vsakega truda za tako poceni stvarco. Vse kaj drugega pa je, če naroči za drag denar dvevesce iz Gradca, iz Erfurta ali koderkoli. To mu streže in baha z njim!

In nič drugače ni pri nekaterih čebelarjih. Naroči si panj ali roj kranjskih čebel za nekaj kron in jih pusti svoji usodi, češ, čudeže bodo delale. Pa če mu jih brez vse njegove pomoči ne, potem po njegovem mnenju seveda kranjske čebele niso za nič, odpre na stežaj svojo „gofljo“ in javno zabavlja čez kranjice, ki jim ni dal ob slabem berivu trohice medu, hvali pa obenem italijanke, ki jih je drago plačal in vedno mašil polne lonce medu vanje. Kaj bo še počel z „zlató čebelo“, kako bo lazil okoli nje z loncem, ko jo bo še dražje plačal. Toda doživel bo prej ali slej čudež, da bodo kranjice ostale in se množile, izginile pa polagoma njegove ciprijanke, italijanke in povrhu še „golden bee“.

Pošteni in pravični tuji čebelarji splošno in odkrito priznavajo vrline kranjske čebelne pasme. Poizkušali bodo gotovo tudi „zlató čebelo“ in jo primerjali s kranjsko. Ni se nam bati končne sodbe, zakaj naše planinke so utrjene in bodo ostale kakršne so bile in so zdaj, druge bodo pa tudi ostale kakršne so zdaj: občutljive in mehkužne ter bodo po svoji stari navadi pikale svoje gospodarje za prazen nič, kar se prav godi takim, ki ne spoštujejo kranjske čebele.

Dopisi.

Sv. Barbara niže Maribora. Dne 5. avgusta t.l. se je pri nas vršil pri prav obilni udeležbi (nad 60 čebelarjev) čebelarški shod pod spretnim vodstvom g. Jurančiča, čebelarskega učitelja od Sv. Andraža v Slov. goricah. Kakor je že po raznih poročilih znano, kako zanimivo, natančno in prepričevalno zna ta gospod o čebelah učiti, bodisi teoretično, ali praktično, tako smo ga tudi tukaj z največim zanimanjem poslušali nepretrgoma od $\frac{1}{2}$ 8. do $\frac{1}{2}$ 12. ure dopoldne. V novi šoli je razvijal teoretični pouk o anatomiji na podlagi krasnih podob, pri nadučiteljevem čebelnjaku pa praktično razkazoval umno čebelorejo o premakljivih panjih, kar se je čebelarjem tega shoda zelo dopadlo, in mnogo starih in mladih je sklenilo, začeti čebelariti po njegovih naukih sebi v večo korist in veselje, da ne bo treba naših prekornih dobrotnic moriti v jeseni. G. Jurančič je priporočal začetnikom z dvema panjovoma začeti čebelariti in s tema umno napredovati. Da se umneje čebelari, treba je ožjega društva, katero ima skrbeti za čebelarske potrebe, n. pr. panje, nove satnike itd. V to svrho so sklenili osnovati si podružnico čebelarskega društva, za kar se snidejo čebelarji dne 12. avg. ob 8. uri v šoli pri Sv. Barbari pri Mariboru. — G. Jurančiču se je toplo zahvaljevalo za njegov trud in zanimiv pouk s prošnjo, nas o priliki zopet poučiti o umni čebeloreji, na kar se je shod zaključil, in čebelarji so se razšli v tri fare medu in voska nabirat.

F. Kranjc, nadučitelj.

—X—

Raznoterosti.

Drobtina statistike. V zadnjih petih letih se je povišalo število panjev v Avstriji za 221.772 in je znašalo lansko leto 1,050.127. Samo vrednost panjev se ceni lahko čez 20 milijonov kron. Medu se je pridelalo 6,064.739 kg, voska pa 270.726 kg; oboji pridelek se računa lahko čez 10 milijonov kron. Letos se bodo ta števila vsled splošne slabe letine najbrže znatno znižala, zato naj se pa po priprošnji sv. Ambroža, našega patrona, prihodnje leto podvoje, in če še sv. Job, ki je tudi čebele pasel, tam gôri kakšno dobro besedo za nas spregovori, se lahko celo potroje.

Letošnja čebelarska letina je splošno v Evropi glasom poročil raznih čebelarskih listov najslabša v zadnjih tridesetih letih. Kar se tiče posebej Kranjske, bo letina nekako pod srednjedobra, ponekod nekoliko boljša, drugod slabaja. Pod Karavankami in Grintavci se baje čebelarji še precej pohvalijo. Naj se vendar oglasi kdo od tam s kakim dopisom. Pa ne samo za tam gori se čebelarji zanimamo, temveč za vse pokrajine področja našega osrednjega društva bi radi izvedeli, kako je bilo z letino. Torej „le vkup, le vkup z dopisi, uboga čebelarska gmajna!“ Uboga pač letos, v prihodnje bo menda vendar bolje; zatoorej ne obupavati.

Urednik.

—X—

Poročilo o odborovih sejah.

(Poroča tajnik Bukovic.)

II. seja, dne 8. marca 1906.

Navzoči: gg. Pirc, Babnik, Bukovic, Črnagoj, Jarc, Likožar in Rojina.

1. Gospod predsednik otvori sejo in predlaga, da naj se blagajnikom izvoli g. I. N. Babnik, tajnikom pa A. Bukovic. Sprejeto.

2. Tajnik predloži resoluciji, sprejeti na letošnjem občnem zboru in prosi, da se izvoli deputacija, ki naj bi resoluciji izročila deželnemu predsedniku. Na predlog g. predsednika se je sklenilo, da naj se ta zadeva odgodi do prihodnje seje. Tudi se sklene, da se bodo ostali sklepi občnega zbora pretresavali v tretji seji.

3. Prebere se dopis „Srpske pčelarske zadruge u Rumi“, ki izraža željo, da naj se v „Slovenskem Čebelarju“ objavljajo važnejše stvari iz zgodovine o razvoju čebelarstva med Srbi. Nasprotno bo pa „Srpski pčelar“ prinašal zanimivosti slovenskega čebelarstva. Na ta način bi se spoznavali Srbi in Slovenci. Kranjsko čebelarsko društvo naj „Srpsko pčelarsko zadrugo“ obvešča o vseh važnejših zborovanjih in sklepih ter naj zadrugo vpiše med redne člane. — Predlogi zadruge so bili soglasno sprejeti.

4. Prebere se dopis „Državne zveze avstrijskih čebelarskih društev“. Zveza prosi, da bi se „Slov. osrednje čebelarsko društvo“ udeležilo letošnjega Zvezinega zborovanja v Linzu. V zmislu sklepa občnega zbora l. 1903. se sklene, da se na to zborovanje ne pošlje delegata.

5. G. Vrbiču se povrnejo potni stroški v znesku 18 K, ki so mu narasli povodom trikratnega predavanja pri ribniški podružnici.

6. Pri tvrdki M. Ambrožič naj se naroči 20 Ambrožičevih panjev nemške normalne mere. Članom podružnic naj se panji oddajo po 4 K, oziroma s poslikano skončnico po 5 K.

7. Podružnicam v Rožeku na Koroškem in Raki pri Krškem se podari po en panj nemške normalne mere.

8. Tajnik predlaga, da naj se za „Slov. Čebelarja“ napravi novo glavo in 4 vinjete. Izvirne risbe naj napravi slikar Smrekar. Sprejeto.

Mala naznanila.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le dvakrat v letu.

Dobre fotografije udeležnikov shoda v Ilirski Bistrici se dobe po 2 K franko pri Kr. Sebadu, čebelarskem mojstru pri g. Žnideršiču v Il. Bistrici.

Lepega tičarskega psa, čiste nemške pasme, 8 mesecev starega, prodaja E. Kovačič, nadlovec in čebelar v Stražišču pri Kranju. Cena po dogovoru.

Jako fin, pristen med, večinoma iz poletnih cvetlic se dobi 4 kg za 7 K s plehnato posodo vred in poštne prosto. Iz prijaznosti posreduje Iv. Jurančič, p. Sv. Andraž v Slov. goricah, Štajersko.

Semena rdeče detelje (inkarnat), esparsete, facelije,
ranjak ali uročnik (Tannen- oder Wundklee)

zelo medunosne cvetlice prodaja

J. KORDIN V LJUBLJANI.

Čebelarskim društvom in čebelarjem

priporočam

škatljice za razpošiljanje matic po pošti

kakor tudi

lipove remelce za satnike

===== po najnižji ceni. =====

Jakob Žumer

Gorje — Gorenjsko.

mizarstvo s stroji.

Gorje — Gorenjsko.

Karol Piotrovski

Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 32 (Levčeva hša).

Izdeluje **kilne pasove, mošnjice za mode. Pasovi za težke kile, moških in žensk**, so tako narejeni, da jih vsakdo nosi brez težav, ker ne tišče. — Cene so zmerne, blago trpežno, postrežba poštna.

Zaloga kirurških priprav iz gumija.

Vse poprave po najnižjih cenah.

Posebno se priporočam gg. okrožnim zdravnikom, in jih uljudno vabim, da si ogledajo moje podjetje, kjer se dobe vsi moderni kirurški in medicinski instrumenti in aparati.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec — Lastnik »Slovensko čebelarsko društvo«

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.